

340 De Regia Protect. vi oppress. appell.

judicis, sive jure actionis, quos omnino vide, quia ele-
ganter loquuntur, ibid. a n. 88. cum multis seqq.

Periculum etenim in mora caret lege, legem non
admittit, atque legem tribuit, lictum facit quod non
est, ac judicem incompetenter, legitimū, multoies
alterat non solum praecepta humana, sed etiam divina,
atque naturalia, c. sicut de consecr. d. i. c. licet de feriis, c.
discipulos de consecr. dist. s. c. anni rumore, &c. si nulla ne-
cessitas 23. q. 8. c. secund. de observ. jejun. o. quanto de
suetudine, c. quod non est licitum de reg. jur. in 6. l. nomine
C. de religios. & sumptus funer. l. 2. C. de patr. qui filios di-
straxere, l. unica. & ibi gl. expedit. de officio consul. cum
multis que concessi Tiraquell. de retrah. s. 1. gloss. 9.
n. 32. & latius § 26. gloss. 1. n. 18. & seq. & iterum in tract.
de panis temper. causa 33. per tot. Chassan in consuet.
Burgund. subr. 1. § 4. gloss. 1. n. 26. & §. 5. verbo, se il ne
à grace. n. 15. & seqq. Cachera. dec. Pedem. 6. 8. n. 28. alios
refert Quelada, div. q. 4. n. 3. Petr. Greg. in syntagma. jur. 1.
pel. 3. c. 8. n. 4 latè Camill. Gobin. de verb. sign. 10. ex n. 21.
Bob. in polit. l. 2. c. 18. n. 318.

Et quod immens periculum, & instans necessitas,
cum non recipiat dilationem, attribuat jurisdictionem
etiam non habenti, cum tunc à juris regulis recedatur,
probat text. Auct. defenso. civ. §. aud. l. 2. tit. 9. p. 5. Abb.
73 in c. cum non ab homine n. 15. cum seq. & suprà de iudiciis,
& in c. constit. n. 9. de appell. Alex. & Immola in l. 2. ff. de
jur. omn. jud. & cons. 62. disertissime Doctor. volum. 4. Suarez
in declar. l. 2. fori n. 47. & seqq. post repetitio, l. post
rem. ff. de re jud. Bern. Diaz. in reg. 496. Greg. Lop. in d. l.
part. gloss. 2. Cachera. in dec. Pedem. 30. n. 14. Tallada de
cavere, c. 11. §. 2. n. 2. Cast. à Bobad. in polit. l. 2. c. 21. n. 71
& c. 17. a n. 109. cum seq. & iterum eod. l. 2. c. 18. n. 318.

C A P U T II.

A sententia reformante alimenta, seu pensionem,
& assignante congruam beneficiario
vel coadjutori dato illiterato, seu imperio
Rectori, economove; vacanti Ecclesie
nominato: seu etiam lata pro solutione
decimarum, mercede famulorum,
appellationi emissæ an non deferens vim
faciat?

S U M M A R I U M.

- 1 Congruis nova assignatione facta per ordinarium Re-
ctori beneficij appellationi emissæ non est deferen-
dum, quia suspensiva.
- Concil. Trident. sess. 7. de reformat. c. 5. verba adducuntur ibidem Concil. Trid. locut. sess. 7. c. 7. refertur, ibid.
- Concil. Trid. locus refertur sess. de reform. c. 2. & sess. 2.
c. 4. eadem sess. 2. 5. de reform. c. 2. 5. quibus est causum,
in qualibet congrua portionis assignatione ordinari-
um posse appellatione postposita exequi, ibid.
- 2 Congrua in assignatione Episcopus procedit secundum
conscientiam, & velo levato, semotis omnibus excep-
tionibus, & per consequens semota appellatione.
- 3 In congrua assignatione tractatur de alimentis praef-
tandis judicis officio.
- 4 A congrua assignatione, sicut ab alimentorum pres-
tatione non admittitur suspensiva appellatione.
- 5 Conscientia quando à jure judicii est onerata, appella-
tio regulariter non suspendit.
- 6 Congrua assignata etiam clero suspensa à beneficio,
non suspenditur per appellationem subsecutam.
- 7 Congrua prestari jubetur per sententiam provisiona-
lem, & ideo non suspenditur.
- 8 Subsidium charitatum impositum pro sui sustentatio-
ne pariter non suspenditur per appellationem.

- 9 Ab excessiva congrua assignatione appellationi inter-
jecta deferendum non est.
- 10 Ab excessiva fructuum taxatione & liquiditate fa-
cta in executivis, an & quando sit licita appella-
tio, remissive.
- 11 Alimentario seu portionario exigenti annuatim ali-
menta, aut portione ab antiquo legitime constitutum,
si mors super reformatione, quia puta, vel aucta
est res, super qua portio est constituta, vel alia bona
quaesivit alimentarius, quibus casibus potest agi ad re-
formationem portionis & alimentorum, remissive.
- 12 A sententia super reformatione portionis, seu alimen-
torum sue contra actorem, sive contra alimentarium
lata, licita est appellatio quoad utrumque effectum.
- 13 Alimentorum reformatio idem in effectu est, ac si sen-
tentia lata fuerit contra alimenta parentem, cui ab
hac negativa permittatur appellare quoad utrumque
effectum.
- In favorem congruae aut alimentorum assignatione, in-
duclum est privilegium, & ratio prohibendi appella-
tionem suspensivam, ibid.
- 15 In favorem alimentarii quod est introductum, non
debet in ejus damnum retroqueri.
- Ratio prohibiti appellationem cum cesserit, debet cessa-
re ipsa provisio, ibid.
- 16 Appellationis prohibito in alicuius inducta favorem
debet intelligi, si in favorem ejus lata sit sententia,
secus si contra.
- 17 Appellatio quamvis sit prohibita in remedio l. fin. C.
de edit. D. Adr. tamen permittitur quando sententia
fetur contra actorem.
- Sententia contra alimentarium lata si exequatur, fo-
ret dare privilegium, cui jus negat, ibid.
- 18 Appellatio permittitur quoad utrumque effectum à sen-
tentia, qua declaratur non esse reformandam, nec mi-
nnuendam portione, seu alimenta jam ante constituta.
Appellatio permissa a sententia denegante congrua sue
alimentorum reformationem, si alimentarius est in
quasi possessione percipiendi, illi non officit, quia li-
te & appellatione pendente privari non debet sua
possessione, ibidem.
- 19 Continuans suam possessionem lite & appellatione
pendente non attentat.
- 20 Pensionario existente in quasi possessione exigendi pen-
sionem late sententia super reformatione pensionis,
aut nullitate ipsius non exequitur prima sententia,
nec ipse interim impeditur sua utriusque possessione,
in modo rescribitur cum clausula, sine retardatione
solutionis pensionis.
- 21 A sententia reformante pensionem ab antiquo consti-
tutam super beneficio, ex quibus causis, & quando
admittat appellationem suspensivam.
- 22 Reprobatur Cevallos opinio.
- 23 Congrua ex antiquo constituta quando per Rectorem
agitur ad augmentum, ex quo incidenter tractatur
de pensionis reformatione, appellationi ab augmentatione
congruae, & incidenter à diminutione pensionis non
est deferendum.
- 24 Alimentorum privilegium non admittenda appella-
tionis suspensiva procedit, non solum quando sen-
tentia lata est pro omnibus alimentis prestandis, sed
etiam pro aliqua parte ipsorum.
- 25 Augmentum regulatur secundum naturam principali-
bus, cui augetur.
- 26 Appellari si non potest à sententia lata ex jurisdictio-
ne ordinaria, pariter nec poterit appellari à sen-
tentia lata ex jurisdictione prorogata.
- 27 Appellari si non potest ab aliud propter dignitatem
personæ vel alias, pariter nec poterit appellari si
procedit ex jurisdictione prorogata.
- 28 Jurisdictio prorogata & augmentata non est diversa à
prima, sed ex eadem exēsa, & de utraq. id est judicium
Con-

Pars III. Cap. III. R. G.

341

- 29 Congrua & alimentorum augmentum ubi concurredit in
eadem sententia cum pensionis diminutione quoad
appellationis prohibitionem diverse sunt qualitatis,
& que praevaleat.
- 30 Sententia quamvis sit stricti juris, tamen ex vi at-
tradiva continens unum trahitur ad aliud, sine quo
illud unū super quo lata est, non potest sortiri effectū.
Quod procedit etiam in libello, ibid.
- 31 Sententia lata super congrua augmento causariè &
incidenter prejudicat pensionario super diminutione pen-
sionis, cum principaliter agatur de congrua augmento.
Attenditur semper, quod principaliter agitur, ibid.
Congrua augmentum cum sit causa diminutionis pen-
sionis, illius naturam attendere debemus, ibid.
- 32 Jus parentius operatur in causa, quam in causato.
- 33 Qualitates contraria quando in eadem sententia con-
currunt alia permisiva, alia vero prohibitiva ap-
pellationis, accessoria cedit natura principalis.
- 34 Qualitates contraria concurrentes in sententia circa
unum inseparabile aquæ principaliter tamen, qualita-
tes prohibitiva appellacionis praevaleat.
- 35 Congrua augmentum & pensionis concurrunt circa
unum & idem indissolubile.
- A pensionis diminutione non potest admitti appellatio
suspensiva, quin eundem effectum causet in augmen-
to congrua contra ejus privilegium, ibid.
- 36 Flores de Mena inconstancia in hac questione refertur.
- 37 Pensionis ad reformationem quando agitur ex causa
agenda congrua, non agitur jure actionis, sed officio
judicis contra Flores de Mena.
- 38 Clavis Bulla (dummodo remaneant centum pro Re-
ctore) ad corroborationem juris Rectori competentis
est apposita; non ut illud innovetur.
- 39 Alimentorum augmenti sententia multò fortius exclu-
dit appellationem suspensivam.
- 40 Alimentarius quamvis consenserit taxationi alimen-
torum facta per rei judicatam, semper poterit petere
augmentum si redditus decreverint, vel alia justa causa.
- 41 Congrua petitio non habet locum in beneficis simplici-
bus, sed in curam animarum habentibus duntaxat.
- 42 Rectori impedito perpetuo, seu etiam imperito, atque
illiterato, ordinarius potest dare coadjutorem tempo-
ralem non perpetuum, nec cum futura successione.
Rector inutilis effectus, atque senio impeditus, non est
privandus suo beneficio, ibid.
- 43 Coadjutori Rectoris impediti assignanda est certa con-
grua pro vieti de fructibus beneficij.
- 44 Intellectus ad text. in c. tua nos, de clero ergotan.
Ministr. traditur.
- 45 Coadjutor potest dari Parochio exempto propter identi-
tatem rationis.
- 46 Parochus cui ex impedimento vel imperitia datur
coadjutor, non excusat à residentia.
- 47 Trident. sess. 2. 1. de reformat. cap. 6. verba recen-
suntur.
- 48 Coadjutoris deputatio, etiam facta judicialiter, non
suspenditur per appellationem subsecutam.
- 49 Quod intelligitur quoad effectum suspensivum, quo
duntaxat caret hac appellatio, non tamen devolu-
tivum.
- 50 Impediti & imperiti à jure equiparantur, cum ex
utroque oriatur impedimentum officii exercitio.
Illiterati quales dicantur, ibidem remissive.
- Coadjutoris temporalis de materia, qui sint videlicet, ibid.
- 52 A congrua assignata economo & Vicario Ecclesie va-
canti deputato an suspedatur per appellationem
subsecutam.
- Text. in c. cum vor. de off. ordinarii expenditur, ibid.
- 51 Oeconomus an assignandus ab Episcopo durante lite
inter patronos vel in totum queat beneficium provi-
dere, remissive.
- 53 Vicarium idoneum potest Episcopus constituere Eccle-
sialium Salgado de Protect. Reg.
- 54 Vacantis habita notitia cum congrua assignatione
ejus arbitrio, donec de Rectore provideatur.
- 55 Vicarius Ecclesie vacanti constituti non potest is qui in
concursu, ut magis idoneus electus est ad idem be-
neficium, donec facta collatione nanciscatur posses-
sionem.
- Quod procedit etiam in aliis beneficiis quibusvis, ibid.
- 56 Oeconi deputatio, sicut & ejus congrua assignatio
non impeditur per appellationem sequentem.
- Tridentini verba ponderantur in d. c. 18. sess. 14. de re-
format. ibid. & Ecclesie vacanti deputatus Vicarii
etiam appell. pendente, non admovendus donec
de Rectore provideatur, ibid.
- 57 Congrua quantitas Vicario assignanda relinquitur
Episcopi arbitrio, quod hodie limitatum est ex
Bulla Pii V.
- 58 Congrua Vicarii temporalis quo sit per Congregatio-
nen Cardinalium arbitrata.
- 59 Vicario de Ecclesie vacanti non sunt assignandi
omnes fructus beneficij, & quid si omnes sint ne-
cessari ad congruan portionem.
- 60 Congrua Parochis non potest esse minor centū ducatis.
- 61 Vicarius ad nutum amobilis, non potest removeri ante
finitum anni servitum.
- 62 Officiales ad nutum amobiles, non possunt absque
causa amoveri.
- 63 Decimaru condemnatio an recipiat appellationem
suspensivam.
- 64 A decimis ad tributa valet argumentum, quia illas
reservavit Deus in signum universalis domini.
- 65 Decimaru execucio sit appellacione non obstante.
- 66 Decimis jus assit, & debitum est evidens, & ideo
habent executionem paratam.
- 67 Decime, cum clericis assignentur pro alimentis, dilate-
tionem non paruntur.
- 68 Decimaru solutionis tarditas continet peccatum.
- 69 Divini cultus aut anima favor non recipiunt appella-
tionem, & excusat ab attentatis.
- 70 Tributa & veitigalia Principi debita cur non sus-
pendantur per appellationem.
- Multo minus debent suspendi decime cum sint tributæ
anime debita Principi cœlesti, ibid.
- 71 Decima cum proveniat à jure divino, dicitur cibis
domus Domini.
- 72 In decimis cum agatur de materia concernente ani-
mam potest Index Ecclesiasticus incipere à precepto
de solvendo, & monitorio.
- Monitorium pro solutione decimaru resolvitur in
simplicem, ibid.
- 73 In decimaru causis commissis super appellatione non
rescribitur nisi cum clausula (sine retardatione so-
lutionis decimaru.)
- 74 Confutudo seu prescriptio non est legitima causa ad im-
pediendam solutionem pensionis appellacione pendente.
- 75 Exemptionem habitam à Papa, aut legitimam com-
positionem allegans, si super illa non audiatur in
causis decimaru, potest licet appellare.
- 76 Exempio tributorū permittit appellatione suspensi-
va.
- 77 Sententia inter duas Ecclesias contendentes super ju-
re decimandi appellationem.
- Et etiam quando collector decimaru excedit modum,
quia datur appellatio, ibid.
- 78 Salarii famulorum sententia non suspenditur per ap-
pellationem à condemnatione emissam, quia res non
patitur dilationem.
- 79 Salarii & mercedis famulorum causa summarie tra-
statnr, atque etiam appellatio à sententia salarii &
mercedis non retardat executionem.
- 80 Salarium Advocatorum, Procuratorum, & solicita-
torum an recipiat appellationem suspensi-
vam.

F f 3

Senten-